

(/)

 (/) > Romaner (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Hjemsted

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/mordet-i-vestermarie>)

Hjemsted

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 417

Del artikel: ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted)) ([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=)

[status=](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted). Aktiviteten kan ses på [https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted)

[5/romaner/hjemsted](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted)) ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted&title=)

[5/romaner/hjemsted&title=](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/hjemsted&title=))

Anna Elisabeth Jessen

Hjemsted. En sønderjysk skæbnefortælling. Roman.

Gyldendal. 460 sider. 299,95 kr.

Af Jytte Kjær Schou

En medrivende kollektiv roman fra en dansk grænseegn med en turbulent historie.

Som i debutromanen "Om hundrede år" tager forfatteren udgangspunkt i Sønderjylland, som har været centrum for indviklede grænsekonflikter og er præget af både det tyske og det danske. Som den engelske statsmand Lord Palmerston efter sigende skulle have udtalt om det slesvig-holstenske dilemma: "Det er kun blevet forstået af tre mænd i Europa, den afdøde prinsgemal (Albert), en sindssyg dansk statsmand og mig selv, men jeg har glemt det". For bogens personer er konflikten yderst reel og får stor betydning for deres skæbne. Handlingen strækker sig over mange år fra 1930'erne til i dag, med II Verdenskrig som omdrejningspunkt.

Selv om det er en kollektiv roman med mange spring i tid, lykkes det forfatteren at gøre personerne vedkommende. Identitetsproblematikken er symboliseret ved bogens titel, der også er navnet på en landsby i Sønderjylland. Den 9. april bliver skelsættende for personernes valg, der får stor betydning for deres videre skæbne. Uden overdramatisering skrider handlingen roligt frem med udstrakt brug af korte, prægnante sætninger. Det hverdagsagtige veksler med barske scener fra krigen og den russiske fangelejr, og forfatteren formår i høj grad at koble den lille personlige historie sammen med den store politiske historie.

Vi følger bl.a. lærerinden Margrethe, der er fast forankret i danskheden og har markante holdninger til grænsedragningen, som ikke afspejles i dansk politik. Hun involverer sig med officeren Johannes, der er udstationeret i Sønderjylland, men deres veje skilles, da deres holdninger viser sig at være uforenelige. Margrethe bliver en ledende skikkelse i den lokale modstandsbevægelse, mens Johannes går en helt anden vej.

Johannes går ind i krigen på tysk side, og det samme gør husmandssønnen Peter med en dansk mor og en tysk far, der er veteran fra I Verdenskrig. Deres bevæggrunde er forskellige, men ære synes at være en fællesnævner, mens ideologien ikke spiller en større rolle. For officeren Johannes er Danmarks vattede, symbolske forsvar d. 9. april umuligt at forlige sig med. Han finder et ståsted blandt eliten i Waffen-SS og udmærker sig på slagmarken. I forbindelse med Peter demonstrerer forfatteren et fortælleteknisk kneb ved at lade faderens Mauser spille en afgørende og traumatisk rolle. Peter nærmest tumler ind i tysk krigstjeneste med en vag ide om at fortsætte, hvor faderen slap, men nok også for at slippe væk fra sit fattige miljø, hvor han ikke har haft mulighed for et normalt ungdomsliv. For ham som menig soldat vanker der ingen hæder på slagmarken, men et ophold i en grusom russisk fangelejr.

Jens er en lidt mere perifer person. Som arbejdsløs har han ikke haft noget valg, men har været tvunget til at tage arbejde i Tyskland. Både Margrethe, Johannes og Peter har truffet et bevidst valg, som på afgørende vis påvirker deres liv i efterkrigstiden og bliver årsag til flere opbrud.

Bogen slutter på plejehjemmet, hvor Jens's ukrainske kone bor. Gennem hende får læseren et lille glimt af nutidens blodige krig i Ukraine og dermed en påmindelse om, at krige i Europa desværre ikke kun hører fortiden til.

[Historie-online.dk, den 18. april 2023]

